

FICHA IDENTIFICATIVA**Datos de la Asignatura**

Código	35751
Nombre	Literatura catalana contemporánea
Ciclo	Grado
Créditos ECTS	6.0
Curso académico	2022 - 2023

Titulación(es)

Titulación	Centro	Curso	Periodo
1000 - G.Estudios Ingleses	Facultad de Filología, Traducción y Comunicación	3	Segundo cuatrimestre
1002 - Grado de Filología Clásica	Facultad de Filología, Traducción y Comunicación	3	Segundo cuatrimestre
1003 - G.Estudios Hispánicos	Facultad de Filología, Traducción y Comunicación	3	Segundo cuatrimestre
1008 - G.Lenguas Modernas y sus Literaturas	Facultad de Filología, Traducción y Comunicación	3	Segundo cuatrimestre
1013 - Grado en Filología Clásica	Facultad de Filología, Traducción y Comunicación	3	Segundo cuatrimestre

Materias

Titulación	Materia	Caracter
1000 - G.Estudios Ingleses	17 - Minor en Filología Catalana	Optativa
1002 - Grado de Filología Clásica	28 - Minor en filología catalana	Optativa
1003 - G.Estudios Hispánicos	45 - Minor en filología catalana	Optativa
1008 - G.Lenguas Modernas y sus Literaturas	19 - Minor en Filología Catalana	Optativa
1013 - Grado en Filología Clásica	28 - Minor en Filología Catalana	Optativa

Coordinación

Nombre	Departamento
BERNAL GIMENEZ, MARIA ASSUMPCIO	140 - Filología Catalana
LOPEZ-PAMPLO RIUS, GONÇAL	140 - Filología Catalana
RIBERA I CONDOMINA, JOSEP	140 - Filología Catalana

RESUMEN

Aquesta assignatura és una de les cinc optatives que formen el *Minor* en Filologia Catalana del grau en Estudis Anglesos, del grau en Estudis Hispànics, del grau en Filologia Clàssica i del grau en Llengües Modernes i les seues Literatures. Parteix de les competències i els coneixements assolits en Literatura catalana (2a llengua), assignatura del mòdul de Formació bàsica dels graus filològics que cal cursar per a accedir al *Minor* en Filologia Catalana, en relació a la qual es planteja com un aprofundiment, juntament amb la Literatura catalana medieval i moderna. Aquesta assignatura organitza els continguts de la matèria (la literatura catalana contemporània) en forma de panoràmica històrica i estètica de caràcter general.

Els objectius bàsics de l'assignatura són:

- Posar de manifest la dimensió històrica i estètica de la literatura.
- Treballar la pràctica oral i escrita del comentari de textos literaris.
- Relacionar la literatura catalana contemporània amb altres literatures i cultures de l'entorn occidental.
- Desenvolupar les estratègies bàsiques dels estudiants per a enfrontar-se al maneig de la bibliografia i a l'anàlisi de textos literaris de manera autònoma.

Més informació: guia docent en valencià.

CONOCIMIENTOS PREVIOS

Relación con otras asignaturas de la misma titulación

No se han especificado restricciones de matrícula con otras asignaturas del plan de estudios.

Otros tipos de requisitos

Un domini suficient de la normativa de la llengua catalana.

COMPETENCIAS

1002 - Grado de Filología Clásica

- Que los estudiantes sepan aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio.
- Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.

- Interrelacionar diferentes áreas de estudios humanísticos.
- Poseer y aplicar conocimientos generales en áreas humanísticas afines al ámbito de estudios del Grado.
- Trabajar y aprender de modo autónomo y de planificar y gestionar el tiempo de trabajo.

1003 - G.Estudios Hispánicos

- Que los estudiantes tengan la capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética.
- Conocer una literatura en una lengua diferente de la lengua principal del Grado.
- Interrelacionar diferentes áreas de estudios humanísticos.
- Trabajar y aprender de modo autónomo y de planificar y gestionar el tiempo de trabajo.

1008 - G.Lenguas Modernas y sus Literaturas

- Capacidad para interrelacionar diferentes áreas de estudio de la filología.
- Poseer y comprender los conocimientos propios en el ámbito de la lengua catalana, sus literaturas y culturas.
- Conocimiento de las literaturas en lengua catalana.

RESULTADOS DE APRENDIZAJE

Al final d'aquesta assignatura s'espera que l'estudiant siga capaç de:

- Redactar correctament comentaris sobre temes i textos de literatura catalana contemporània.
- Descriure correctament aspectes fonamentals de la història de la literatura catalana contemporània, dels seus diferents períodes i dels seus gèneres literaris.
- Analitzar textos literaris amb els mètodes i les tècniques d'anàlisi adequats.
- Comprendre i resumir correctament el contingut d'estudis o monografies.
- Relacionar les obres literàries amb els materials bibliogràfics corresponents i argumentar adequadament les relacions que s'hi estableixen.

DESCRIPCIÓN DE CONTENIDOS

1. La literatura catalana del segle XIX

- 1.1. Romanticisme i Renaixença. La poesia romàntica.
- 1.2. Realisme i Naturalisme. Narcís Oller.
- 1.3. Jacint Verdaguer

2. La literatura catalana des del tombant de segle fins al 1939

- 2.1. El Modernisme i els corrents estètics del tombant de segle. Joan Maragall i Víctor Català.
- 2.2. El Noucentisme. Eugeni d'Ors i Josep Carner.
- 2.3. Corrents i tendències d'Avantguarda. Joan Salvat-Papasseit.
- 2.4. La literatura de preguerra i de guerra. Carles Riba i Josep Pla.

3. La literatura catalana de postguerra

- 3.1. Repressió, exili i procés de recuperació d'infraestructures culturals.
- 3.2. Corrents estètics del període de postguerra. Salvador Espriu, Vicent Andrés Estellés i Pere Calders.
- 3.3. El compromís realista. Josep Maria Espinàs.
- 3.4. Mercè Rodoreda
- 3.5. Joan Fuster.

4. La literatura catalana actual

- 4.1. Creixement i consolidació del circuit literari
- 4.2. La renovació literària: entre les poètiques de ruptura i la postmodernitat.
- 4.3. Quim Monzó.

VOLUMEN DE TRABAJO

ACTIVIDAD	Horas	% Presencial
Clases de teoría	45,00	100
Prácticas en aula	15,00	100
Elaboración de trabajos individuales	20,00	0
Estudio y trabajo autónomo	25,00	0
Preparación de actividades de evaluación	43,00	0
Preparación de clases prácticas y de problemas	2,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGÍA DOCENTE

Els continguts de l'assignatura es treballaran mitjançant les exposicions del professor i el debat i les aportacions de tot el grup a l'aula, la preparació i realització de les pràctiques i l'examen i el treball individual de l'estudiant amb la bibliografia i les lectures obligatòries. L'estudiant haurà de participar de forma activa en el desenvolupament de l'aprenentatge.

Classes teòriques:

En les classes teòriques es treballaran els continguts de l'assignatura mitjançant l'exposició i el debat. Per al seguiment d'aquestes classes, el professor posarà a disposició dels estudiants un dossier de treball i donarà les indicacions oportunes.

Classes pràctiques:

En les classes pràctiques es treballarà l'anàlisi i comentari de textos literaris, tant de forma oral com escrita. Els estudiants assistiran a l'horari de pràctiques del grup en què estiguen matriculats.

Les activitats pràctiques seran:

- a) realització d'un comentari de lectura escrit sobre una de les lectures obligatòries (poesia Renaixença, Rodoreda, Fuster, Monzó) a partir de les normes i recomanacions establertes a classe i d'una bibliografia concreta, ajustat a un tema d'anàlisi i/o a un fragment predeterminat. L'extensió, enfocament i característiques d'aquest comentari seran fixats en les classes pràctiques.
- b) Realització d'exercicis pràctics sobre diferents aspectes del comentari de textos literaris: mètrica, paratextos, estructura i recursos expressius, tractament de les fonts bibliogràfiques i documentals, normes de citació, etc.
- c) Resum i comentari dels principals treballs de la bibliografia de referència.

En les sessions de pràctica el professor orientarà sobre els principis i la metodologia d'anàlisi dels textos literaris i sobre la preparació i realització dels comentaris escrits.

En el comentaris orals fets a classe es treballarà el domini del registre estàndard, els mecanismes de la comunicació (verbal i no verbal), la capacitat per a ajustar l'exposició d'un tema a un temps concret, d'estructurar-la i organitzar-la i de fer-se entendre amb un discurs explicatiu. En el comentari escrit es treballarà la correcció i l'adequació lingüística, les normes acadèmiques de presentació de textos i de tractament de les fonts d'informació, la capacitat d'estructurar i articular l'exposició i d'ajustar-se al tema proposat. En els comentaris serà imprescindible consultar, sintetitzar i reproduir amb esperit crític i de forma operativa la bibliografia de referència.

El professor també informará en les sessions de pràctica sobre la preparació de l'examen escrit final, sobre els criteris d'avaluació i sobre el calendari per a la realització dels exercicis pràctics.

Altres activitats

Al llarg del període de classes es podran realitzar activitats complementàries relacionades amb el temari o els objectius formatius de l'assignatura, les quals seran fixades d'acord amb l'oferta concreta de la programació acadèmica i cultural del Departament, de la Facultat i de la Universitat o d'altres institucions o entitats.

Els professors i els estudiants faran servir l'Aula Virtual i el correu electrònic com a mitjà per comunicar canvis, informacions puntuals, etc. No obstant això, es recomana l'assistència a les tutories presencials per tractar qüestions o dubtes de caràcter individual o específic, sobretot per a preparar els comentaris de lectura.

EVALUACIÓN

Criteris d'avaluació

L'avaluació de l'aprenentatge de l'estudiant es durà a terme a partir de dos elements:

a) Un examen final escrit que avaluarà els coneixements teòrics i pràctics, així com l'adquisició de les competències generals i específiques. Aquesta part constituirà el 70% de la nota. Aquest examen consta de dues preguntes:

-una primera pregunta de caràcter concret sobre algun dels continguts bàsics de l'assignatura (conceptes essencials, visions panoràmiques d'un gènere en un període determinat, perioditzacions, etc.) que l'estudiant haurà de respondre de forma concisa i sense consultar cap mena de material.

-una segona pregunta que consistirà a desenvolupar un tema del programa a partir de la bibliografia d'estudi, de les lectures i del treball realitzat en les classes teòricopràctiques. En aquesta pregunta, l'estudiant podrà consultar la bibliografia i els altres materials de treball de l'assignatura.

En l'examen cal demostrar un bon coneixement del registre formal i de la normativa gramatical. Si la prova escrita final conté més de deu errades de normativa, la prova no es considerarà superada, independentment de la nota del contingut.

b) El comentari de text escrit realitzat durant el desenvolupament de l'assignatura. Aquesta part constituirà el 30% de la nota.

En l'avaluació del comentari es valorarà el respecte dels terminis de realització i lliurament, l'adequació a les normes de presentació i característiques fixades i la participació en el conjunt de les sessions de pràctica del curs.

Per aprovar l'assignatura és necessari obtenir una puntuació mínima de 5 amb la suma de les notes de l'examen i del comentari.

Resum de l'avaluació:

Proves de l'avaluació	% sobre final
a) Activitats pràctiques: Comentari escrit (30%)	30%
b) Examen escrit: 1. Primera pregunta (20%) 2. Segona pregunta (50%)	70%

REFERENCIAS

Básicas

- F. Carbó-V. Simbor: *Literatura catalana del siglo XX*, Síntesis, Madrid, 2005.
  - : *La recuperació literària en la postguerra valenciana (1939-1972)*, IIFV-PAM, Barcelona, 1993.
  - : *Literatura actual al País Valencià (1973-1992)*, IIFV-PAM, Barcelona, 1993.
- V. Simbor: *Els fonaments de la literatura contemporània al País Valencià (1900-1939)*, IIFV-PAM, 1988.
- P. Rosselló Bover: *Els moviments literaris a les Balears (1840-1990)*, Documenta Balear, Palma, 1997.
- J. Fuster: *Literatura catalana contemporània*, Curial, Barcelona, 1972.
- J. Molas (ed): *Història de la literatura catalana*, vols. 7, 8, 9, 10 i 11, Ariel, Barcelona, 1986-1988.
- Lectures obligatòries:
  - Jacint Verdaguer, Canigó.
  - Mercè Rodoreda, *Mirall trencat*
  - Joan Fuster, *Consells, proverbis i insolències*
  - Quim Monzó, *Guadalajara*

Complementarias

- V. Simbor: *La Renaixença i la normalització literària*, dins F. Carbó-R. Rosselló-J.L. Sirera (eds.): *Escalante i el segle XIX*, IIFV-PAM, Barcelona, 1997, p. 347-373.
- R. Roca: *Noves perspectives de la Renaixença valenciana*, dins *Anuari Verdaguer*, 15 (2007), p. 411-433.
- J. Molas (ed): *La literatura catalana davantguarda 1916-1938*, Antoni Bosch editor, Barcelona, 1983.
  - : *Manifestos davantguarda. Antologia*, Edicions 62, Barcelona, 1995.
- DDAA: *El franquisme, una mirada enrera I i II*, dins *Serra d'Or*, juliol-agost i setembre 1995, p. 18-45 i 15-28.
- C. Arnau: *Introducció a la narrativa de Mercè Rodoreda*, Ed. 62, Barcelona, 1979.
- M. Campillo: *La plaça del Diamant. El substrat històric duna narració de vida*, dins *Els Marges*, 70, setembre 2002, p. 5-23.
- M. Campillo-M. Gustà: *Mirall trencat*, de Mercè Rodoreda, Empúries, Barcelona, 1985.
- C. Gregori: *Anotacions al marge. Els aforismes de Joan Fuster*, PUV, València, 2010.
- J. Iborra: *Fuster i Montaigne*, dins V. Simbor (ed): *Joan Fuster: relacions personals, relacions literàries*, PUV, València, 2006, p. 127-144.
- I. Graña-T. Iribarren (eds): *La literatura catalana en la cruïlla (1975-2008)*, *El cep i la nansa*, Vilanova i la Geltrú, 2008.
- C. Gregori: *Revisitar la tradició, rebentar els tòpics: el joc paròdic monzonià*, dins F. Carbó et al.: *El bricolatge literari. De la paròdia al pastitx en la literatura catalana contemporània*, PAM, Barcelona, 2008, p. 59-91.